

ΕΛΛΑΣ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΔΙΣΕΒΑΘΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΠΕΜΠΤΗΝ & ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΕΤΟΣ 6^{ον} ΔΡΙΘ. 413
ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ 10 ΔΕΠΤΑ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 45

ΑΘΗΝΑΙ. — ΠΕΜΠΤΗ 7 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1913
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΣΠΥΡ. Α. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ Ετήσια Δραχ. 10.— Εξαμην. Δραχ. 5.—
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ > Φρ. 15.— > Φρ. 8.—

ΠΡΟ ΤΟΥ ΜΠΙΖΑΝΙΟΥ

Εἰς τὰς προφυλάκας. Οἱ Εὐζῶνοι συλλέγουσιν τὰ πτώματα τῶν Τούρκων.

Χρονικά

Βουλγαρικοί χώροι

«Ο Νέος «Εσπερινός Ταχυδρόμος» της Σόφιας επ' ευκαιρία της διελεύσεως του κ. Βενιζέλου εκ της Βουλγαρικής πρωτευούσης εν όμοφρονία μετ' άλλων ήμειπισμένων φύλλων εκχύνεται εις δικαίους επαίνους δια τὸν «Ισχυρόν» καὶ «συνετὸν» Ἕλληνα πρωθυπουργόν, καταλήγει λέγων δι' ἐλπίει ἐν δυνάμει τῆς πλήρους δημοκρατίας ὅχι μόνον τῶν δύο Κυβερνήσεων ἀλλὰ καὶ τῶν δύο ἐθνῶν, ἡ ἐπίσκεψις τοῦ κ. Βενιζέλου θέλει συντελέσει ὅπως ἀποδοθῇ εἰς τοὺς Βουλγαρὸν δλαὶ αὶ Βουλγαρικοὶ χώροι». Μόνον ποὺ δ' «Εσπερινός Ταχυδρόμος» παραλείπει νὰ μᾶς ὁρίσῃ ποίους ἐννοεῖ βουλγαρικοὺς χώρους; Μήπως κατὰ τὴν γνώμην του φθάνουν αὐταὶ μέχρι τῆς Βερολίνου γραμμῆς; Πρέπει ν' ἀναλάβῃ ἐπὶ τέλους ἡ ἐγκριτος ἐφημερίς νὰ μᾶς διαφωτίσῃ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου.

Μητέρα Ἑλλὰς

Χθὲς τὸ γενναῖον ψήφισμα τῆς Κορυθαίας πρὸς τὴν Διάσκεψιν, σήμερον τὸ ἀνδρικὸν ψήφισμα τῶν Σαμιῶν ἄλλοτε τῶν Νησιωτῶν τοῦ Αἰγαίου, τῶν Ἑπειρωτῶν, τῶν Κυπρίων καὶ τῶσαν ἄλλων, ἀπὸ ὅλα τὰ ἄκρα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀπὸ ὅλας τὰς Ἑλληνικὰς χώρας καὶ εἰς ὅλους τοὺς καιρούς, τὴν ἰδίαν καὶ μόνην ἐκφράζουν ἐπιθυμίαν. Τὴν ἐνωσιν μετὰ τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος. Εἶνε ἡ αἰωνία ἐπαγγελία τῶν τέκνων τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία μετὰ τὴν συγχρὴν ἐπανόρθωσιν ἀπὸ τόσα χεῖλη, κατέστη μονότονος, θλιβερά, συγκινητική. Σπαράζει τὴν καρδίαν ὡς τραγοῦδι ἀπλό, ἀληθινὸ καὶ ἀπείρητο, τὸ ὁποῖον εἰς τὴν ἀπλότητά του καὶ τὴν μονοτονίαν του κρύβει μίαν ὀλόκληρον τραγωδίαν, τὴν τραγωδίαν τῆς Σκλαβίας ἐπὶ τόσους αἰῶνας, τὸ μέγα δράμα τοῦ διαμελισμοῦ μιᾶς φυλῆς, ἡ ὁποία θὰ ἤξιζε, καὶ τὴν Διπλωματίαν, νὰ εἴνε ἡνωμένη. Ὡς Μητέρα Ἑλλάς! πῶσας πικρὰς δοκιμασίας δὲν μέλλεις ἀκόμη νὰ ὑποστῇς!

Σ. Σ.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

— Εἰς τὸν λιμένα τῆς Μάλτας ἡναγκάσθη νὰ καταφύγῃ τὸ τουρκικὸν καταδρομικὸν «Χαμηδιέ» συνεπεία ζημιῶν τὰς ὁποίας ὑπέστη ἐνεκα τῆς σφοδρᾶς τορκικίας.
— Ὁ Ἕλλην ἀεροπόρος κ. Μουτούσης ἐκτέλεσας πτήσιν ὑπερπὸν τῶν Δαρδανελίων ἐρχόμενος χειροβομβίδας ὡς ἀποτελέσματα ὑπὲρ τῶν ἀκαριαίως θανάτου ἀρκετῶν Τούρκων στρατιωτῶν.
— Ἡ ἐν Λονδίῳ πρεσβευτικὴ διάσκεψις συνήλθε πάλιν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ἑδουάρδου Γ' αἰετῆ.
— Ἐλθὼν διὰ κατὰ ταύτην οἱ πρεσβευταὶ τῆς Αὐστρίας καὶ Ρωσίας ἀνέπτυξαν πρὸς τοὺς συναδέλφους τῶν τὰς βλέψεις τῶν οὐκίων κυβερνήσεων περὶ τοῦ καθορισμοῦ τῶν ὁρίων τῆς αὐτονομίας Ἀλβανίας.
— Ἡ Βουλγαρικὴ Κυβερνησις ἐδέχθη τὴν αἴτησιν τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Δυνάμεων περὶ

ἐξασφάλισις τῶν ἐν Ἀδριανουπόλει ξένων ὑπνόνων.

— Ἐπεγράφη δὲ εὐθὺς ἡ ἔξοδος 300 ἀτόμων.

— Οἱ ἐν Κρήτῃ Πρόξενοι τῶν τεσσάρων Προστατικῶν Δυνάμεων ἀνεκοίνωσαν εἰς τὸν Γεν. Διοικητὴν κ. Δραγοῦνην, διὰ τὰ κρατήσονται τὰ οὐκίματα τοῦ ναυοτάθμου τῆς Σούδας.

— Ὁ δὲ χρησιμοποιοῦνται δὲ ὡς παρορτήματα τῶν προξενίων τῶν.

— Καὶ ἐφ' ὅσον τὰ οὐκίματα ταῦτα χαρᾶ κτηρίζονται ὡς προξενικά, θὰ ὑφίστανται ἐπ' αὐτῶν κατὰ τὰς Κυριακάς ἡ ἄλλας ἐπισημοὺς ἑορτὰς αἱ σημεῖα τῶν τεσσάρων Δυνάμεων.

— Ὁ Κατὴρ Πασσὸς ἐφθασε εἰς Λονδίον μετὰ τὸν σκοπὸν, ὡς εἶπε, νὰ δώσῃ περαιτέρω ὁδηγίας εἰς τοὺς Ὀθωμανοὺς πληρεξουσίου τῆς εἰρήνης.

— Πρὸς τὴν ἐν Λονδίῳ Πρεσβευτικῇ Διεύθυνσιν οἱ Σάμιοι ἀπέστειλαν ψήφισμα, ζητοῦντες τὴν μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἐνωσιν τῶν.

— Τὸ «Χαμηδιέ» ἐφύγαν ἐκ Μάλτας κατόπιν διημέρου ἐκεῖ διαμονῆς μετὰ ἐξορμηθέντων τοὺς φανούς, παραλαβὸν τὰ ναυτικὰ καὶ τοῦ ἔργου διὰ τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος.

— Αἱ εἰς Σόφιαν συνεχίζονται διπραγματεύσεις διὰ τὴν ἐδαφικὴν διαφορὰν μεταξὺ Ρουμανίας καὶ Βουλγαρίας περὶ τῶν καὶ πάλιν εἰς κρίσιν σημείων.

— Ὁ πληρεξούσιος τῆς Ρουμανίας θὰ ἀνεχώρει κατόπιν τούτου μεταβαίνειν εἰς Βουκουρεστίον ὅπως συνεννοηθῇ μετὰ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ.

— Ἡ Βουλγαρικὴ κυβέρνησις ὡς τελευταίαν τῆς ὑποχώρησιν ἐδέχθη τὴν κατεδάφισιν τοῦ παραδυναμίου φρουρίου Μετζίτι ἐν Σιλιστρί.

— Ἐπίσης προσφέρει λωρίδα ἐδάφους ἐκτεταμένην ἀπὸ τοῦ Δουναβίου μέχρι τῆς πόλεως Σάμπλα ἐπὶ τῆς ἀκτῆς τοῦ Εὐεΐνου.

— Εἰς τὴν Ἑπειρον, παρ' ὅλην τὴν ἐπικρατοῦσαν χιονοβροχὴν, δὲν ἐπισσε τὸ πυροβολικὸν μὲν νὰ βάλλῃ ἐπιτυχῶς κατὰ τοῦ Μπιζανίου.

Ἐκλεκτοὶ στίχοι

Ἄχ, ἔχε γειά

Εἴν' ἡ ζωὴ μας ὄχημα πλασμένον
κοντὰ στὰ ῥόδα ἀγκάθια νὰ γεννᾷ.
μὲ δὲ τὴν καρδίαν λαχταριστὴ προσμένει
πρὶν ἐρθῇ, εὐθὺς νὰ οὐβῆται, νὰ περνᾷ.

Χαρά εἶχα 'δεῖ στὰ μάτια σου γραμμένη
κοντὰ στὰ ῥόδα ἀγκάθια νὰ γεννᾷ.
μὲ δὲ τὴν καρδίαν λαχταριστὴ προσμένει
πρὶν ἐρθῇ, εὐθὺς νὰ οὐβῆται, νὰ περνᾷ.

Ξενιτεὺς σὴ γῇ γυροῦσας ὡς τῶρα,
αἱ εἰς τὴν καρδίαν μου μᾶλλον νὰ μισῇ.
Ἐλπίσας μόνον ἐπιτυχίαν ὡρα
δὲν ἐμπρός μου πρὸς ἄλλους ἐοῦ.

Μὲς σ' ἀγκαλιά ζεστὴ καὶ ἀγαπημένη
θὲν μποροῦσα εὐθὺς νὰ γιαιρεντῶ...
Ἄχ, ἔχε γειά! καλὰ θὰ ἦταν νὰ γεννᾷ,
Ἄχ, ἔχε γειά! δὲν ἦταν γραφτό.

Φεύγουν τὰ νέφη, ὁ ἄνεμος σφυρίζει,
πῶς τὴν ἡ βροχὴ καὶ κάμπο καὶ βουνό.
τὴν ὥρ' αὐτὴ ποὺ ὁ κόσμος μᾶς χωρίζει
φαίνεται μαῦρος ὅσον τὸν οὐρανόν.

Ὅ, τι καλὸ, καλὸ καὶ ἂν με προσμένῃ,
πιστὸς θὰ μένω καὶ ἂν ξενιτευθῶ...
Ἄχ, ἔχε γειά! καλὰ θὰ ἦταν νὰ γεννᾷ,
Ἄχ, ἔχε γειά! δὲν ἦταν γραφτό.

Γεώργιος Δροσίνης

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

ΑΕΡΟΛΟΓΙΕΣ

Ὁ ἐφετερινὸς χειμὼνας εἶχεν ἀρχίσαι τὸσον ὥμορφα καὶ γλυκὰ νὰ προχωρῇ, μετὰ τὸς ἀφονίας ὥραιον ἡμερῶν νὰ περνᾷ, ὥστε μᾶς ἔδωκε σιγὰ σιγὰ τὴν ἐλπίδα, πὺς εἶσι ἐξακολουθητικῶς μαλακὰ καὶ θὰ ἐτελείωνε, χωρὶς νὰ νοιώσωμεν τὰ παγερὰ οἶχ' τοῦ βορρᾶ νὰ κοκκαλιζοῦν τὰ μονοκλασμένα ἀπὸ τὸ κρύον μέλι μας· αἰφνιδικῶς ὅμως τὴν περσμένην ἐβδομάδα τὰ πολυβένια σύννεφα ἐκάλυψαν ἀμείλιχα τὸν οὐρανόν, ἔνα τσουχερὸ καὶ ἐπιμονο ξεροβόροι ἐφύσσαν μετὰ δυνάμιν σκορπίζοντας ὀλόγρια τὴν παγωνίαν, ἡ δὲ περιήρησις καὶ τοσάκις εἰς τὸ παρελθὸν ὑμνηθεῖσα λευκὴ νύμφη τοῦ βορρᾶ ἐπέκτασε ὥσαν ποιητικόν

σινδόνι τὰ τριγύρω μας βουτὰ. Καὶ τὸ πρῶτον ἦτο τρομερόν, ἀταίσιον.

Εἰς τὸν δρόμον ἐβλεπε κανεὶς ποὺ καὶ ποὺ κανένα διαβήτην μετὰ σηκωμένον τὸν γαστῆρα καὶ παλτὸν νὰ σπεύδῃ ὀλοταχῶς τοις τοῖμας γὰρ νὰ εἶδῃ μίαν ὥραν ἀρχιτέρα κίονα καὶ ταφύγιον ἑσπασίας, καὶ ἐν γένει ἡ πόλις μετ' εἰχεν ἐρημωθῇ ἀπὸ κάθε κίνησιν τῆς δυνάμει· ὅλοι ἐμαρτύροντο εἰς τὰ στήθια, τὰ καφετιά μτυραριὰ καὶ ἄλλα δημόσια κέντρα, καὶ καφετερίαν τὴν θέμεν τῆς σόμπας καὶ ἐνός ποτοῦ ἐπὶ παρῶν νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν ἑλλειψιν τῆς φυσικῆς θαλπωρῆς· καὶ ὅλοι ὅμως συγχωρῶς ἐκύτταζαν περιλῦτοι καὶ μετὰ μᾶτι ἀνίσχυον μετὸν τῶν παραθύρων τὴν ἀτμοσφαίρην καὶ τὰτάσασιν, ὁ νοῦς τὸν ἐπείθετο μακρὰν μετὰ γωνίαν καὶ ὡς ἐπαδὸς κάθε συνομιλίας ἤκουον παντοῦ ἡ φράσις:

— Τί νὰ γίνεταί σὸ Μπιζάνι;

Ἀλυσμένη τὸς ὅμως θὰ μείνῃ εἰς τὴν νύκτα μου ἡ νύκτα ἐκείνη τῆς ἀγρίας θελήσεως, καὶ ἐνός μὲν, πὺς τὰ στοιγία τῆς φωνῆς ἐτέλουν τὰ φρικαστικά ὄργια τῆς μυστικῆς Βαλπούργης· σκοτάδι ἀδιατάραστον καὶ τρομερόν, βροντὴς ἐκκαυφαντικῆς, ποὺ ἔκταναν νὰ ἀντιλαλῇ ἀταίσιος τὸ σῶμαν σὰν ἀπὸ γλῆμα μὴ νυχτὰ παλαμοτολογικῶν θηρίων, βροχὴ οργαδικὰ σκηματίζουσα ὀρηκτοῦς καὶ δὲ τῶν ὁδῶν διολισθαίνοντας χεῖμαρρος καὶ ἀπὸ γροισσοφύγματος συνεχῇ τὸ βορρᾶ, ὅλα μὲν ἐμαίνοντο μετὰ τὸν πλεον τρελλὸν χρόνον τῆς ἀγριότητος καὶ τῆς φρικῆς· καὶ ἐν ὅσῳ τὴν ἑσπασίαν τοῦ κρεββατοῦ μου ἀπελθόντων τὴν ἀγρίαν ἐκείνην συναυλίαν, μὴ ἤρτο ἐξ ἐπείθεος τὸν σκέψων καὶ κατακλῆις ἡ αἰσὶς φράσις:

— Τί νὰ γίνεταί σὸ Μπιζάνι;

Ἄλυσμένη τὸς ὅμως θὰ μείνῃ εἰς τὴν νύκτα μου ἡ νύκτα ἐκείνη τῆς ἀγρίας θελήσεως, καὶ ἐνός μὲν, πὺς τὰ στοιγία τῆς φωνῆς ἐτέλουν τὰ φρικαστικά ὄργια τῆς μυστικῆς Βαλπούργης· σκοτάδι ἀδιατάραστον καὶ τρομερόν, βροντὴς ἐκκαυφαντικῆς, ποὺ ἔκταναν νὰ ἀντιλαλῇ ἀταίσιος τὸ σῶμαν σὰν ἀπὸ γλῆμα μὴ νυχτὰ παλαμοτολογικῶν θηρίων, βροχὴ οργαδικὰ σκηματίζουσα ὀρηκτοῦς καὶ δὲ τῶν ὁδῶν διολισθαίνοντας χεῖμαρρος καὶ ἀπὸ γροισσοφύγματος συνεχῇ τὸ βορρᾶ, ὅλα μὲν ἐμαίνοντο μετὰ τὸν πλεον τρελλὸν χρόνον τῆς ἀγριότητος καὶ τῆς φρικῆς· καὶ ἐν ὅσῳ τὴν ἑσπασίαν τοῦ κρεββατοῦ μου ἀπελθόντων τὴν ἀγρίαν ἐκείνην συναυλίαν, μὴ ἤρτο ἐξ ἐπείθεος τὸν σκέψων καὶ κατακλῆις ἡ αἰσὶς φράσις:

— Τί νὰ γίνεταί σὸ Μπιζάνι;

Ἄλυσμένη τὸς ὅμως θὰ μείνῃ εἰς τὴν νύκτα μου ἡ νύκτα ἐκείνη τῆς ἀγρίας θελήσεως, καὶ ἐνός μὲν, πὺς τὰ στοιγία τῆς φωνῆς ἐτέλουν τὰ φρικαστικά ὄργια τῆς μυστικῆς Βαλπούργης· σκοτάδι ἀδιατάραστον καὶ τρομερόν, βροντὴς ἐκκαυφαντικῆς, ποὺ ἔκταναν νὰ ἀντιλαλῇ ἀταίσιος τὸ σῶμαν σὰν ἀπὸ γλῆμα μὴ νυχτὰ παλαμοτολογικῶν θηρίων, βροχὴ οργαδικὰ σκηματίζουσα ὀρηκτοῦς καὶ δὲ τῶν ὁδῶν διολισθαίνοντας χεῖμαρρος καὶ ἀπὸ γροισσοφύγματος συνεχῇ τὸ βορρᾶ, ὅλα μὲν ἐμαίνοντο μετὰ τὸν πλεον τρελλὸν χρόνον τῆς ἀγριότητος καὶ τῆς φρικῆς· καὶ ἐν ὅσῳ τὴν ἑσπασίαν τοῦ κρεββατοῦ μου ἀπελθόντων τὴν ἀγρίαν ἐκείνην συναυλίαν, μὴ ἤρτο ἐξ ἐπείθεος τὸν σκέψων καὶ κατακλῆις ἡ αἰσὶς φράσις:

— Τί νὰ γίνεταί σὸ Μπιζάνι;

Ἄλυσμένη τὸς ὅμως θὰ μείνῃ εἰς τὴν νύκτα μου ἡ νύκτα ἐκείνη τῆς ἀγρίας θελήσεως, καὶ ἐνός μὲν, πὺς τὰ στοιγία τῆς φωνῆς ἐτέλουν τὰ φρικαστικά ὄργια τῆς μυστικῆς Βαλπούργης· σκοτάδι ἀδιατάραστον καὶ τρομερόν, βροντὴς ἐκκαυφαντικῆς, ποὺ ἔκταναν νὰ ἀντιλαλῇ ἀταίσιος τὸ σῶμαν σὰν ἀπὸ γλῆμα μὴ νυχτὰ παλαμοτολογικῶν θηρίων, βροχὴ οργαδικὰ σκηματίζουσα ὀρηκτοῦς καὶ δὲ τῶν ὁδῶν διολισθαίνοντας χεῖμαρρος καὶ ἀπὸ γροισσοφύγματος συνεχῇ τὸ βορρᾶ, ὅλα μὲν ἐμαίνοντο μετὰ τὸν πλεον τρελλὸν χρόνον τῆς ἀγριότητος καὶ τῆς φρικῆς· καὶ ἐν ὅσῳ τὴν ἑσπασίαν τοῦ κρεββατοῦ μου ἀπελθόντων τὴν ἀγρίαν ἐκείνην συναυλίαν, μὴ ἤρτο ἐξ ἐπείθεος τὸν σκέψων καὶ κατακλῆις ἡ αἰσὶς φράσις:

— Τί νὰ γίνεταί σὸ Μπιζάνι;

Ἄλυσμένη τὸς ὅμως θὰ μείνῃ εἰς τὴν νύκτα μου ἡ νύκτα ἐκείνη τῆς ἀγρίας θελήσεως, καὶ ἐνός μὲν, πὺς τὰ στοιγία τῆς φωνῆς ἐτέλουν τὰ φρικαστικά ὄργια τῆς μυστικῆς Βαλπούργης· σκοτάδι ἀδιατάραστον καὶ τρομερόν, βροντὴς ἐκκαυφαντικῆς, ποὺ ἔκταναν νὰ ἀντιλαλῇ ἀταίσιος τὸ σῶμαν σὰν ἀπὸ γλῆμα μὴ νυχτὰ παλαμοτολογικῶν θηρίων, βροχὴ οργαδικὰ σκηματίζουσα ὀρηκτοῦς καὶ δὲ τῶν ὁδῶν διολισθαίνοντας χεῖμαρρος καὶ ἀπὸ γροισσοφύγματος συνεχῇ τὸ βορρᾶ, ὅλα μὲν ἐμαίνοντο μετὰ τὸν πλεον τρελλὸν χρόνον τῆς ἀγριότητος καὶ τῆς φρικῆς· καὶ ἐν ὅσῳ τὴν ἑσπασίαν τοῦ κρεββατοῦ μου ἀπελθόντων τὴν ἀγρίαν ἐκείνην συναυλίαν, μὴ ἤρτο ἐξ ἐπείθεος τὸν σκέψων καὶ κατακλῆις ἡ αἰσὶς φράσις:

— Τί νὰ γίνεταί σὸ Μπιζάνι;

Ἄλυσμένη τὸς ὅμως θὰ μείνῃ εἰς τὴν νύκτα μου ἡ νύκτα ἐκείνη τῆς ἀγρίας θελήσεως, καὶ ἐνός μὲν, πὺς τὰ στοιγία τῆς φωνῆς ἐτέλουν τὰ φρικαστικά ὄργια τῆς μυστικῆς Βαλπούργης· σκοτάδι ἀδιατάραστον καὶ τρομερόν, βροντὴς ἐκκαυφαντικῆς, ποὺ ἔκταναν νὰ ἀντιλαλῇ ἀταίσιος τὸ σῶμαν σὰν ἀπὸ γλῆμα μὴ νυχτὰ παλαμοτολογικῶν θηρίων, βροχὴ οργαδικὰ σκηματίζουσα ὀρηκτοῦς καὶ δὲ τῶν ὁδῶν διολισθαίνοντας χεῖμαρρος καὶ ἀπὸ γροισσοφύγματος συνεχῇ τὸ βορρᾶ, ὅλα μὲν ἐμαίνοντο μετὰ τὸν πλεον τρελλὸν χρόνον τῆς ἀγριότητος καὶ τῆς φρικῆς· καὶ ἐν ὅσῳ τὴν ἑσπασίαν τοῦ κρεββατοῦ μου ἀπελθόντων τὴν ἀγρίαν ἐκείνην συναυλίαν, μὴ ἤρτο ἐξ ἐπείθεος τὸν σκέψων καὶ κατακλῆις ἡ αἰσὶς φράσις:

— Τί νὰ γίνεταί σὸ Μπιζάνι;

Ἄλυσμένη τὸς ὅμως θὰ μείνῃ εἰς τὴν νύκτα μου ἡ νύκτα ἐκείνη τῆς ἀγρίας θελήσεως, καὶ ἐνός μὲν, πὺς τὰ στοιγία τῆς φωνῆς ἐτέλουν τὰ φρικαστικά ὄργια τῆς μυστικῆς Βαλπούργης· σκοτάδι ἀδιατάραστον καὶ τρομερόν, βροντὴς ἐκκαυφαντικῆς, ποὺ ἔκταναν νὰ ἀντιλαλῇ ἀταίσιος τὸ σῶμαν σὰν ἀπὸ γλῆμα μὴ νυχτὰ παλαμοτολογικῶν θηρίων, βροχὴ οργαδικὰ σκηματίζουσα ὀρηκτοῦς καὶ δὲ τῶν ὁδῶν διολισθαίνοντας χεῖμαρρος καὶ ἀπὸ γροισσοφύγματος συνεχῇ τὸ βορρᾶ, ὅλα μὲν ἐμαίνοντο μετὰ τὸν πλεον τρελλὸν χρόνον τῆς ἀγριότητος καὶ τῆς φρικῆς· καὶ ἐν ὅσῳ τὴν ἑσπασίαν τοῦ κρεββατοῦ μου ἀπελθόντων τὴν ἀγρίαν ἐκείνην συναυλίαν, μὴ ἤρτο ἐξ ἐπείθεος τὸν σκέψων καὶ κατακλῆις ἡ αἰσὶς φράσις:

— Τί νὰ γίνεταί σὸ Μπιζάνι;

Ἄλυσμένη τὸς ὅμως θὰ μείνῃ εἰς τὴν νύκτα μου ἡ νύκτα ἐκείνη τῆς ἀγρίας θελήσεως, καὶ ἐνός μὲν, πὺς τὰ στοιγία τῆς φωνῆς ἐτέλουν τὰ φρικαστικά ὄργια τῆς μυστικῆς Βαλπούργης· σκοτάδι ἀδιατάραστον καὶ τρομερόν, βροντὴς ἐκκαυφαντικῆς, ποὺ ἔκταναν νὰ ἀντιλαλῇ ἀταίσιος τὸ σῶμαν σὰν ἀπὸ γλῆμα μὴ νυχτὰ παλαμοτολογικῶν θηρίων, βροχὴ οργαδικὰ σκηματίζουσα ὀρηκτοῦς καὶ δὲ τῶν ὁδῶν διολισθαίνοντας χεῖμαρρος καὶ ἀπὸ γροισσοφύγματος συνεχῇ τὸ βορρᾶ, ὅλα μὲν ἐμαίνοντο μετὰ τὸν πλεον τρελλὸν χρόνον τῆς ἀγριότητος καὶ τῆς φρικῆς· καὶ ἐν ὅσῳ τὴν ἑσπασίαν τοῦ κρεββατοῦ μου ἀπελθόντων τὴν ἀγρίαν ἐκείνην συναυλίαν, μὴ ἤρτο ἐξ ἐπείθεος τὸν σκέψων καὶ κατακλῆις ἡ αἰσὶς φράσις:

— Τί νὰ γίνεταί σὸ Μπιζάνι;

Ἄλυσμένη τὸς ὅμως θὰ μείνῃ εἰς τὴν νύκτα μου ἡ νύκτα ἐκείνη τῆς ἀγρίας θελήσεως, καὶ ἐνός μὲν, πὺς τὰ στοιγία τῆς φωνῆς ἐτέλουν τὰ φρικαστικά ὄργια τῆς μυστικῆς Βαλπούργης· σκοτάδι ἀδιατάραστον καὶ τρομερόν, βροντὴς ἐκκαυφαντικῆς, ποὺ ἔκταναν νὰ ἀντιλαλῇ ἀταίσιος τὸ σῶμαν σὰν ἀπὸ γλῆμα μὴ νυχτὰ παλαμοτολογικῶν θηρίων, βροχὴ οργαδικὰ σκηματίζουσα ὀρηκτοῦς καὶ δὲ τῶν ὁδῶν διολισθαίνοντας χεῖμαρρος καὶ ἀπὸ γροισσοφύγματος συνεχῇ τὸ βορρᾶ, ὅλα μὲν ἐμαίνοντο μετὰ τὸν πλεον τρελλὸν χρόνον τῆς ἀγριότητος καὶ τῆς φρικῆς· καὶ ἐν ὅσῳ τὴν ἑσπασίαν τοῦ κρεββατοῦ μου ἀπελθόντων τὴν ἀγρίαν ἐκείνην συναυλίαν, μὴ ἤρτο ἐξ ἐπείθεος τὸν σκέψων καὶ κατακλῆις ἡ αἰσὶς φράσις:

— Τί νὰ γίνεταί σὸ Μπιζάνι;

Ἄλυσμένη τὸς ὅμως θὰ μείνῃ εἰς τὴν νύκτα μου ἡ νύκτα ἐκείνη τῆς ἀγρίας θελήσεως, καὶ ἐνός μὲν, πὺς τὰ στοιγία τῆς φωνῆς ἐτέλουν τὰ φρικαστικά ὄργια τῆς μυστικῆς Βαλπούργης· σκοτάδι ἀδιατάραστον καὶ τρομερόν, βροντὴς ἐκκαυφαντικῆς, ποὺ ἔκταναν νὰ ἀντιλαλῇ ἀταίσιος τὸ σῶμαν σὰν ἀπὸ γλῆμα μὴ νυχτὰ παλαμοτολογικῶν θηρίων, βροχὴ οργαδικὰ σκηματίζουσα ὀρηκτοῦς καὶ δὲ τῶν ὁδῶν διολισθαίνοντας χεῖμαρρος καὶ ἀπὸ γροισσοφύγματος συνεχῇ τὸ βορρᾶ, ὅλα μὲν ἐμαίνοντο μετὰ τὸν πλεον τρελλὸν χρόνον τῆς ἀγριότητος καὶ τῆς φρικῆς· καὶ ἐν ὅσῳ τὴν ἑσπασίαν τοῦ κρεββατοῦ μου ἀπελθόντων τὴν ἀγρίαν ἐκείνην συναυλίαν, μὴ ἤρτο ἐξ ἐπείθεος τὸν σκέψων καὶ κατακλῆις ἡ αἰσὶς φράσις:

— Τί νὰ γίνεταί σὸ Μπιζάνι;

Ἄλυσμένη τὸς ὅμως θὰ μείνῃ εἰς τὴν νύκτα μου ἡ νύκτα ἐκείνη τῆς ἀγρίας θελήσεως, καὶ ἐνός μὲν, πὺς τὰ στοιγία τῆς φωνῆς ἐτέλουν τὰ φρικαστικά ὄργια τῆς μυστικῆς Βαλπούργης· σκοτάδι ἀδιατάραστον καὶ τρομερόν, βροντὴς ἐκκαυφαντικῆς, ποὺ ἔκταναν νὰ ἀντιλαλῇ ἀταίσιος τὸ σῶμαν σὰν ἀπὸ γλῆμα μὴ νυχτὰ παλαμοτολογικῶν θηρίων, βροχὴ οργαδικὰ σκηματίζουσα ὀρηκτοῦς καὶ δὲ τῶν ὁδῶν διολισθαίνοντας χεῖμαρρος καὶ ἀπὸ γροισσοφύγματος συνεχῇ τὸ βορρᾶ, ὅλα μὲν ἐμαίνοντο μετὰ τὸν πλεον τρελλὸν χρόνον τῆς ἀγριότητος καὶ τῆς φρικῆς· καὶ ἐν ὅσῳ τὴν ἑσπασίαν τοῦ κρεββατοῦ μου ἀπελθόντων τὴν ἀγρίαν ἐκείνην συναυλίαν, μὴ ἤρτο ἐξ ἐπείθεος τὸν σκέψων καὶ κατακλῆις ἡ αἰσὶς φράσις:

— Τί νὰ γίνεταί σὸ Μπιζάνι;

Ἄλυσμένη τὸς ὅμως θὰ μείνῃ εἰς τὴν νύκτα μου ἡ νύκτα ἐκείνη τῆς ἀγρίας θελήσεως, καὶ ἐνός μὲν, πὺς τὰ στοιγία τῆς φωνῆς ἐτέλουν τὰ φρικαστικά ὄργια τῆς μυστικῆς Βαλπούργης· σκοτάδι ἀδιατάραστον καὶ τρομερόν, βροντὴς ἐκκαυφαντικῆς, ποὺ ἔκταναν νὰ ἀντιλαλῇ ἀταίσιος τὸ σῶμαν σὰν ἀπὸ γλῆμα μὴ νυχτὰ παλαμοτολογικῶν θηρίων, βροχὴ οργαδικὰ σκηματίζουσα ὀρηκτοῦς καὶ δὲ τῶν ὁδῶν διολισθαίνοντας χεῖμαρρος καὶ ἀπὸ γροισσοφύγματος συνεχῇ τὸ βορρᾶ, ὅλα μὲν ἐμαίνοντο μετὰ τὸν πλεον τρελλὸν χρόνον τῆς ἀγριότητος καὶ τῆς φρικῆς· καὶ ἐν ὅσῳ τὴν ἑσπασίαν τοῦ κρεββατοῦ μου ἀπελθόντων τὴν ἀγρίαν ἐκείνην συναυλίαν, μὴ ἤρτο ἐξ ἐπείθεος τὸν σκέψων καὶ κατακλῆις ἡ αἰσὶς φράσις:

ΗΠΕΙΡΟΣ.—Έλληνίδες νοσοκόμοι εἰς τὸ προσκέφαλον τῶν τραυματιῶν.

Ἀπὸ τοὺς λαβόντας μέρος εἰς ὅλας τὰς μάχας ἀπ' ἀρχῆς τοῦ πολέμου

Ὁ ἔνδοξος στρατηλάτης μὲ τὸν σὺν

Δ. Μαλαγαρδῆς
Κρής

Γ. Σταματάκης
Κρής

Η. Ζαφείρης,
ἐκ Λαμίας

Ι. Βροῦζος, Ἱερολοχίτης,
ἐκ Νισύρου

Δ. Σωτηρόπουλος,
ἐκ Λεωνίων Βόλου

Ἡ ἐν Ἀμφίσῃ δευτέρα ἐπίταξις τῶν κτηνῶν
(Ἀποστ. δ' κ. Φ. Α. Ζουμάς)

Ὁ Ἑλβετικὸς Σταυρὸς εἰς τὰ πλοῖα

Ἡ 6ῃ πυροβολοχία τοῦ 2ου πεδινοῦ πυροβολικοῦ Συντάγματος, λαβοῦσα μέρος εἰς τὰς μάχας
Σαρανταπόρου, Ναλμπάνιοι, Μπανίτης, Σόροβιτς καὶ Σιατίστης.
(Ἀποστ. εἰς Σιατίστους)

Τοῦρκοι αἰχμάλωτοι ὑπὸ τὴν συνοδείαν Ἑλλήνων στρατιωτῶν ἐκ τῶν μεταφερθέντων ἐκ Λαμίας εἰς Ὑπάτην
(Ἀποστ. δ' κ. Κ. Μαρτίνας)

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΑΠΟ ΤΑ ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ ΤΩΝ ΠΑΠΩΝ

Η ΩΡΑΙΑ ΜΑΡΟΥΣΙΑ

22 (Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Δεν έπεριμενε ποτέ της τοιαύτην άπαιτήσιν από εκείνον, τόν οποίον ένόμιζεν ότι είχε κά-
μει αχμύλλον του κάλλους της. Έλαβεν ύ-
φος άγρώγων και ψυχώς άπληγτης:

— Είνε άδύνατον. Ό Όλβερτικός θά μείνι
εις τήν άνάκτορα. Άπορώ, πώς προβάλλεις τήν
άπαιτήσιν αυτήν.

— Καί εάν έπιμείω;
— Θα άδιαφορήσω!
— Καί εάν τόν αποδιώξω μόνος μου;
— Θα μέ έμβάλω εις δυσχερεστάτην θέ-
σιν — εάν έλθω βασιλεύς έγω είμαι πριγκί-
πισσα της Ρώμης! Δέν θά έπιτρέψω ποτέ να
έκδιωχθώ δ' Άλβερτικός.

Και η Μαρουσία γνωρίζουσα, ότι από τήν
είς εκείνον τήν στιγμήν σπάνει της έξηγοτάτο ή
έν τώ μέλλοντι ύπακοή του συζύγιου της, τόν
ήτένιος προκλητικώς μόλις είχε τās λέξεις
ταύτας.

Ό Όλγος έθορυβήθη, μόλις ήκουσε τήν ά-
πείλην εκείνην.

Έγνώριζεν ότι η Μαρουσία ήτο ικανή όλα
νά τά διασπάρξ.

Η ιδέα, ότι ίσως θά τόν εγκατέλειπεν ή γυ-
ναίκα εκείνη, τήν οποίαν άκόμη περιπαθε-
στάτα ήγάπα, τόν έκαμε νά φοβισθή.

Άγρίοιθι όμως συγχρόνως πολύ ό Όλγος
και μη γνωρίζων έναντίον τίνος νά όίξη τήν
όργήν ταύτην ήρχισε νευρικώς νά βηματίζη
εις τώ δωμάτιον.

Αίφνης επί της θύρας του δωματίου ήκού-
σθησαν τρεις χτύποι.

— Ποίος νά είνε; είπεν άπαθώς η Μαρου-
σία και έσπευσεν νά άνοίξη τήν θύραν, από τήν
οποίαν μετ' όλίγων έφάνη είσερχόμενος ό νεα-
ρός Άλβερτικός, όστις με χαράν ώρμησε και
ήσπασθη τήν μητέρα του εις τās παρειάς.

Ένα ράπισμα

Ό Όλγος έμεινε κατάπληκτος πρό του θεά-
ματος εκείνου.

Ποτέ του δέν έπεριμενε νά διακοπή τώσον
άποτόμως ή ιδιαιτέρα του συνδιάλεξις με τήν
συνύπνόν του.

Η όρα του δροσερόν εκείνου παιδίον, τό
οποίον ή πριγκίπισσα τρυφερώς ήσπασετο,
τόν έξήγειρε τήν όργήν εις τό έλακρον.

Δέν έσουλολογισθή πλέον ό βασιλεύς, ότι η
Μαρουσία του παρούσα και επροχόμενης τρο-
μερός, κάταχρος, μέ συνεφεγγμένης τās πηγμάς
έναντίον του Άλβερτικού.

Έορψε βλέμμα γεμάτο από θυμόν κατ' αυ-
τόν και με φωνήν τρέμουσαν έν της ταραχής
τόν είπε:

— Φύγε! Φύγε! Έξαφανίσου άπ' έμμορός
μου, εάν δέν θέλεις ταχέως νά έπισκεφθής τόν
Άδην!

Ό Άλβερτικός παρετήρησεν κατ' άρχάς με
έκπληξιν τόν συζύγιον της μητρος του, κατό-
πιν δέ ομψθείς εις τās άγκάλας αυτής είπε:

— Τί λέγει αυτός ό άνδρωπος, βασιλεύσα;
Με διατάσσει νά φύγω! Δέν τοδ λέγεις, ότι τά
Άνάκτορα άνήκουσι εις οέ και ότι συνεπώς
ήμμορόν νά μένω εις αυτά έφ' όσον άπολαμβά-
νω της άγάπης σου;

Και ό νεαρός Άλβερτικός, άφού είπε τούς
λόγους τούτους, έορψε βλέμμα μεστόν περι-
φρονήσεως κατά τώ Όλγόν, ένφ συγχρόνως δι'
έκατοστήν φοράν ήσπάζετο τήν μητέρα του, ή
οποία τόν άνταπέδιδε τās θοαιάς.

— Φύγε! Φύγε! Επανάβρεν έξάλλος πλέον
γενόμενος ό βασιλεύς. Φύγε! Φύγε!

Η Μαρουσία τότε έτέθη μεταξύ τών Άλβε-
ρτικού και τού έναντίον τούτου προχωρόντος
βασιλέως και μέ όφθαλμούς λάμποντας έξ
όργης άνέκορσεν.

— Πρόσεξε καλά, εις ότι κάμνεις, βασιλεύ!
Πρόσεξε, διότι η Μαρουσία γνωρίζει νά έκδι-
κίται! Πρόσεξε μη φύγεις έστω και μίαν τριχά
του παιδός τούτου, τόν οποίον άγαπώ περισ-
σότερον και αυτού τώ έαυτώ μου!

— Κατάρα! έφώναζεν ό Όλγος, και μέ ύ-
μνομένην τήν χειρά επροχώρισε κατά τού Άλ-
βερτικού, ό οποίος προκλητικώς και άναίδως
τόν παρετήρει.

— Όπίσω, βασιλεύ! Όπίσω! είπε και πά-
λιν η Μαρουσία προσπαθούσα νά ύπερασπίσθ
τόν υιόν της.

Ητο όμως πολύ άργά!
Ό Όλγος είχεν ήδη πλησάσει τόν Άλβερί-
κον και κατέφευγεν έναντίον της παρειάς του
ισχυρόν ράπισμα.

Ό υιός της Μαρουσίας έξέβαλε κραυγήν
πόνου και συνεσπειρώθη εις τās άγκάλας της
μητρος του, ήτις είχε γίνει κατέρουθος έκ της
καταλαβούσης ατήν μανίας, ένεκα τώ ραπί-
σματός εκείνου.

— Φύγε! επανάβρεν ό Όλγος έγείρων πά-
λιν τήν χειρά του διά νά καταφέρη δεύτερον
ράπισμα κατά τού Άλβερτικού.

Η Μαρουσία όμως ήρπασε τότε εις τās
άγκάλας της τόν υιόν της και όπτουσα βλέμμα
λαλήνης, της όποιας προσβάλλουν τόν σκύλακα
έναντίον τού βασιλέως, έξήλθε τού δωματίου
φονιάουσα.

— Θα έπανδωθώμεν, Όλγος! Θα έπανδιω-
θώμεν!

Μαρουσία και Άλβερτικός

Η Μαρουσία και ό Άλβερτικός, άήρσαντες
μόνον τόν μαινόμενον Όλγον, μετέβησαν εις
μίαν τών αίθουσών, ένθα έκλειδώθησαν.

Τότε ό Άλβερτικός, γονατίσας πρό της μη-
τρος του, ήρχισε νά λέγη προς αυτήν λόγους
μεστούς από άπειλίων και όδύνων, μαζί με
τās όποιās άνεμύγνυε και τρυφερώς έκφρασεις
άγάπης, δυναμένας δικαιοσύνα, εάν ήκούοντο
από τρίτον πρόσωπον, νά παρεξηγηθώσαν.

Και συμπέρασμα όλων αυτών τών περιπα-
θών και έλκυστικών συγχρόνως λόγων ήτο ένα
μόνον.

Ό Άλβερτικός έξήτοδσεν από τήν Μαρου-
σίαν έκδικίσειν, έκδικίσειν τρομεράν κατά τού
Όλγον, διά τήν προσβολήν τήν οποίαν τού
είχε κάμει.

— Θα ύπομείνεις σού, έλεγεν ό Άλβερτικός
με δακρύοντας τούς όφθαλμούς, θά ύπομείνεις
σύ, διά τήν οποίαν τόν πόν είμαι έτοιμος νά
θύσιώσω, τοιαύτην προσβολήν; Με έορπάσεν
ένόπιόν σου και ήτέλειρε νά μέ έκδιώξη από
τά Άνάκτορα! Είμαι πανίχυρος και ότι διέ-
ταξες πάντοτε έγινε! Πώς αυτός ό ξένος
τολύμ νά προσβλή η εκείνον, τόν οποίον πε-
ριβάλλεις διά της προστασίας σου;

Και ό Άλβερτικός με τό αυτό ύφος άσπαζό-
μενος και διαπνέων τήν μητέρα του, έξηκο-
λούθει νά τήν ίκετεύη, όπως τόν έκδικίση.

Μία ιδιοτροπία

Η Μαρουσία όμως ήτο έντελώς άρηρημένη
και οδδόλως έπρόσθεεν εις τούς λόγους τού
Άλβερτικού.

Η καιρίως τρωθείσα φιλοτιμία της δέν εί-
χεν ανάγκην τώσον παρακλήσεων διά νά έπι-
ζητή έκδικίσειν τρομεράν.

Η πονηρά κόρη της Θεοδώρας έσχεδιάζε,
καθ' ήν ώραν ώμιλούσεν ό Άλβερτικός με τήν
διαβολικήν φαντασίαν της άταισίαν πραγμα-
τικώς έκδικίσειν.

Ητο πολύ έπινοητικός ό νοός της κυριάρ-
χου της Ρώμης δι' έκδικίσεως.

Οί αναγνώσται μάς τό γνωρίζουν τούτο εκ
τόν προηγούμενων. Ό τραγικός θάνατος τού
Ιωάννου Ι', τού άδελφού του, τού Μαργαρί-
του Γουλι, τού καρδινάλιου Άντουανίου και
τόσον άλλων άκόμη τό μαρτυρούν κείμενα.

Και ένφ έβρασίονες τόν της ή διαφθαριμένη
γυναίκα διά νά άνεύρη τόν τρόπον, με τόν
οποίον σκληρώς θά έξεδίκειτο τόν Όλγον, πα-
ρετήρει συγχρόνως τόν νεαρόν Άλβερτικό, ο-
τί τόν προσδοκόν είχε προσλάβει κάποιαν
άνδρικην έκφρασιν κατά τήν διάρκειαν της ό-
μιλίας του.

Αίφνης οί όφθαλμοί της Μαρουσίας έ-
λαμψαν.

Μία ιδέα είχε περάσει ως άστραπή από τόν
νοόν της.

Μία ιδέα ιδιότροπος έκκεντρική, εύχαριστή-
σασα, ως φαίνεται, πολύ τήν φοβεράν εταίραν,

έπί τών χειλέων της όποιās άνήλθε διαβολικών
μευδίαμα.

Έλαβεν εις τās άγκάλας της ή κόρη της
Θεοδώρας τόν Άλβερτικόν και τρυφερώς άσπα-
ζομένη αυτόν, τόν ήρώτησε.

— Αισθάνεσαι εις τήν ψυχήν σου άρετήν
άνδρειαν Άλβερτικέ μου, ώστε νά έκτελέσθ;
πάν, ότι θά σου είπω;

— Μά τόν Θεόν! Τό δοκίμομαι, δέσποινα!
άπληγτης χωρίς κανένα διαταγμόν ό νεαρός
Άλβερτικός, εις τό πρόσωπον τού όποιου έ-
νιήλθε κύμα αίματος.

Η Μαρουσία παρετήρησε μέ ύπερηφάνειαν
τόν υιόν της και έξακολουθούσα τās θέσεις
της προσέειπε.

Ημπορείς άκόμη νά κηρύττεις τόν πόλε-
μον και έναντίον άνδρός άνεγνωρισμένης γε-
νιάτικης, έχον έννοείται, πρβθόν εις τόν έ-
γώνά σου και έμέ;

— Έν μόνον σου λέγω, βασιλεύσα. Άλλοι-
μονον εις εκείνον, έναντίον τού όποιον θά
έκρωγ ή όργη μας. Δέν θά δυνήθ όποιος
δήπτε και άν είνε, νά διαφύγη τήν καταστρο-
φήν. Με σέ είμαι έτοιμος και έναντίον τού
Σάτανα άκόμη νά άντεπεξέλθω!

Ηγέρθη τότε από τήν έδραν της τρομερά ή
σύντυχος τού Βασιλέως και δεικνύουσα μέ έπ-
βλητικήν χειρονομίαν, εις τόν άντίειόν υιόν
της, τήν έξωθεν τών παραθύρων τού μεγάρου
της λευκάουσαν άχανή Ρώμην είπε.

— Εάν έξέλθης νικήτης από τόν άγών,
τόν οποίον θά έπιχειρήσης, δολόησος ή ύψα
αυτή πόλις θά είνε ιδιαις σου! Θέλω νά έκ-
πληρώσης τούς πόθους μου! Γνωρίζεις ποίος
είνε ό έχθρός;

— Τόν μαντιεύ.
— Ποίος; λέγε!
— Ό Βασιλεύς!
— Να! Η καρδιά σου έμάνευσε! Είμαι
έτοιμος διά τήν μάχην;
— Έντελώς έτοιμος!

Ό Άλβερτικός λαμβάνει τό ξίφος

Και ό διεφθαρημένος εκείνος γναίως είπών
τούς λόγους τούτους, ώρμησεν εις μίαν παοι-
πλίαν κρεμασμένην επί τού τοίχου, και έλαβεν
έξ αυτής βαρύ ξίφος, τό όποιον παραδόξως α
παιδικά χείρες τόν άκλόνητον έβρίσταν.

— Άς έλθω τώρα! προσέειπε, ολίγον απο-
φασιστικόν βλέμμα επί της θύρας.

Η Μαρουσία έπλησίασε τότε τόν έξημνη-
μόν της και προσεπάθησε νά τόν καθυποτάξη.
Τού παρεότησεν, ότι ή ώρα της έκδικίσεως
δέν είχε προσεγγίσει άκόμη, ότι έσπερε νά
περιμένη έως ότου ή κατάλληλος στιγμή έ-
πιση.

Τού έξέθεσεν, ότι, εάν άμέσως έφαινότο ό
βασιλεύς, θά έγεννάτο μέγα σκάνδαλον, τό
οποίον τās συνεπειάς κανείς δέν θά ήμπορούσε
νά προείδη, ότι ή έκδικίσις θά ήτο άσφαλε-
στέρα δι' αυτούς, εάν έγινετο μέ έπιτρεπότε-
ρον τρόπον.

— Τού συνέστησεν ύπομονήν.

— Άφισε έμέ, έλεγεν ή εταίρα, νά κινή-
σω τά λεπτομερείας της έκδικίσεως. Έγω
περισσότερον πεύραν από σέ! Θά πραγματοποιήσωμεν
τοιουτοτρόπως τόν σκοπόν μας
χωρίς καθόλου νά κινδυνεύσωμεν! Εάν θέλ-
σωμεν νά φρονέσωμεν άμέσως τόν έχθρόν
ούτως άπότοχουμεν.

Τοιουτοτρόπως η Μαρουσία κατώρθωσε νά
πειθί τόν υιόν της νά άναμένην.

Συνωμοσία

Όταν ό βασιλεύς Όλγος, ό όποιος είχε με-
ταμεληθή ότωοδήποτε διά τήν βίαιαν διαγω-
γήν του, έπλησίασε τήν Μαρουσίαν, έξεπλήγη,
διότι δέν παρετήρησε μεγάλην έχθρότητα εκ
μέρους της.

Η φοβερά γυναίκα κατώρθωσε νά συγκα-
λύψη τό μίσος της και μόνον μικράν τινα γυ-
χωρότητα έδειξεν εις τόν προγραφέντα βασιλέα
όπως άποκοιμήσθ αυτόν.

(Η συνέχεια εις τό φύλλον της Κυριακής).

Το μεταξωτό μαντήλι

Όταν τού ήλιου ή άχτίδας διέλυσαν της νό-
κτας τό σκοτάδι κ' ή πούλια έμεινε μανάχη στόν
ορίζον γιά νά παίξη λίγο με της χαρμυγής τό
θυμωπόνησιμα, ή φάμπρικας — έργαστάσια πού
κατασκευάζουν μεταξί — έσβύσαν, ταρασσόντας
τήν πριονή γαλήνη με τό θαρό και μόνοντο σύ-
ρμη τά τους, καλώντας τις έργάτιδες νά προσέλ-
θουν κ' άρχίσουν τήν ήμερήσια δουλειά τους.

Όλες στό πόδι, όλες σέ κίνηση, σιγυριστή-
καν, φορέσαν τό φτωχικά τους, πήραν διπλω-
μένο σέ πεσέτες φορμι-τυρί ή ότι άλλο φτηνό
φαγωσιμα, γιά νά κάτσουν νά φάνε τό μεσημέρι,
και έκείνησαν προί-προί γιά τις φάμπρικας εύ-
θυμες και γελαστές, περνώντας τούς δρόμους
της πόλης πού άκρα γαλήνη βασιλευσε και πού
τήν έτάραξαν τώρα τά ζωηρά των βήματα και
ή σιγή της τών ή πεταχτές.

Είχε διαλυθή τό σκοτάδι, ό ήλιος άρχισε νά
φωτίζει τήν ήμέρα, πού όλες μαζωμένες στις
φάμπρικας άρχίζαν τή δουλειά.
Στή μία άπ' αυτές ή έργάτιδες δέν είχαν παρά
μυία άρχισε τή δουλειά τους, τό προί έκείνη,
πού κάποια είδησαν, τήν όποια τούς άνήγγειλεν ή
Χροστανή, τις έκαμαν όλες νά τήν άπαρτίσουν
και νά συνομιλούν μέ ζωηρότητα.

Η έθνησις ήταν πώς ή Έλένη, ή κόρη της
χίρας Παναγιώτας, πού δουλεύει σ' άλλη φάμπ-
ρικα, αρρωνοεινεται έπειτα από λίγες μέρες
με τό Νικο τό γυό τού Άναστάση τού έμπορα!
Είχαν λοιπόν όρχισει τή συζήτηση λέγοντας ή
μία με τήν άλλη διάφορες λεπτομέρειες γιά τό
συνάκλειον αυτό πώς ή παίρνει ό Νίκος, πόσα
τάξει, πού ή προίκα της Έλένης, ποιά ή δια-
γογή της και λοιπές κουβέντες συνειδησμένες
των κοριτσιών και των γυναικών.

Από κάμποσα ειπώθησαν, ή κυρά Νικολού,
χίρας Παναγιώτας, μία πού κυτάζει νά μαθαίνει
μυστικά και νά τά θάξη στή φόρα, έθεώρησε
καλό στή τόσο συζήτηση νά μή μείνι με κλειστό
τό στόμα. Εκεί γνώριζε γιά τήν Έλένη κ' έτοι-
ματίζετο νά τό πη.

Δεν έλασε καιρό πού χαμογελώντας ειρωνικά
πλησίασε τή Χροστανή και στή μέση έκαί άπ'
έλες άρχισε νά λέη.
— Τό λές με τά σωστά σου, Χροστανή μου,
πώς ό Νίκος, αυτό τό λεβεντάκι, πούχει και
παράξ, αρρωνοεινεται τήν Έλένην;

— Να! Μοι τό είπες ή θεία μου πού κάθεται
ελαί στή σπητή της. Έμμερτα δέν μποροῦσε νά
πού πη, δέν είχε κανένα συμφορα.
— Πέρρω. Άν βρέθηκε, κορίτσι μου, τόσο
κακοήγμενος νά κάμη γυναίκα του μία πού δέ
τή έξη καλά, καλή!..

Στά λόγ' αυτής της Νικολού, όλες έννοιωσαν
πώς κάτι σκούρο γιά τήν Έλένη έφερε. Δέ χά-
σαν λοιπόν καιρό πού της ζητήσαν νά πη τά
όσα έφερε. Η Νικολού άλλο πού δέν ήθελε. Σε-
ρόθηκε, λές κ' άκούσις τή γλώσσά της, χαμο-
γέλασε, βλέποντας όλες νά τή κυτάξουν.
— Ακούστέ τα τό λοιπόν νά τά μάθετε κ'
έπει. Η κόρη της χίρας Παναγιώτας, αυτή
πού περπατάει και ματι δέ σηκώνει από χάρμο,
αυτή πού της μιλές και σού έπαντάει μέ δύο
λόγια, αυτή πού φαίνεται σαν Παναγιά, τό σι-
γανό ποταμάκι... τάχη και τάχη πού φαίνεται
έκείνη με τό γυό τού μακαρίτη γέρο Άντώνη,
τόν διακατικό κλητήρα, ναί, με τόν Πιέτρο, μέ
πύον πούνε άξιες σαν και δούτη πολλές στό
όλγισα του νά μπλέξη.

Έν' άπόγευμα — πάνε τώρα κάπου τσάσας
έμμερτα — είχα πάει στό νεκροταφείο γιά ν' ανάψω
ένα κερί στήν τάφο της εξαδέλφης μου Γιαννι-
ώλας και σαν μέ πήρε τό σουρωτόκιμα, έβγα-
καίε γιά τό σπή. Δέν είχα όμως προχωρήσει
πολύ από τήν πόρτα τού νεκροταφείου, πού νά
και βλέπω τήν Έλένη νά περπατά ή και πλάϊ
της τόν Πιέτρο. Άμέσως ύποφύαττοκα πώς εί-
χαν ραντεβό, και δέν άργησα νά τούς πάρω
άπάνω. Δέν προχώρησαν, παρά λίγα βήματα,
και στέκονται κ' άρχίζουν νά τά κρυφολένα.
Έγώ πούσε καλοντυούσα. Αυτοί δέ με βλέπουν.
Λαμρόελαγε αυτή, τό έβω κ' αυτός. Δέ πέρα-
σαν όμως παρά πάνω από τρία λεφτά της ώ-
ρας, όπου βλέπω τήν Έλένη νά βράνι κάτι από
της τσέπης της ποδιάς της και νά τού τό προσ-
φέρει, κάτι πού ήταν διπλωμένο σέ χαρτί. Ό
Πιέτρος χαρούμενος τό πήρε, καληνυχτισθήκαν
κ' αυτή τράβηξε τό δρόμο της, ένφ ό Πιέτρος
σταίρησε έξελθόνοντας τό χαρτί και κυτάξεν-
τας τό δώρο της άγαπητικής του! Τήν προ-
σχή μου όλη τήν έρριξε σέ δούτο. Ναί, δέ με

γέλασαν τά μάτια μου. Είδα τό δώρο της λεγά-
μενης. Ήταν ένα μεταξωτό μαντήλι.

Όταν ό Πιέτρος τζάσεν στή τσέπη του και
τράβηξε τό δρόμο του, έβγαυ κ' έγώ κουνών-
τας τό κεφάλι μου γ' αυτά πού είδα. Τώρα
ποιές σχέσεις είχαν τό φαντάζομαι. Γιά νά συ-
ναντηθύν έτσι στό δρόμο τού νεκροταφείου και
νά τού δωρήσθ με τόσο προθυμία ένα μεταξωτό
μαντήλι... Θεός κ' ή ψυχή τους πειά τί έχουν
κάμει στό κρυφά!..

Αυτά είπεν ή κυρά Νικολού κ' όλες συμπλή-
ρωσαν τά λόγια τους με ένα παρατεταμένο "Αλ-
ξούμασκα της έκπληξης των, γιά τά δ' άκού-
σαν και μάθανε, πού δέν άργήσανε ή μία με
τήν άλλη νά τά σχολιάζουν.

Η Έλένη ένφ άργαζόταν ένα πρωί στή μία
από τις φάμπρικας ήσυχα — ήσυχα, άκουσε κάτι
γέλοια παράξενα, πού άμέσως έννοιωθε, πώς κά-
ποια κοροϊδεύουσε. Ούτε έστρεψε νά δη... Συμφη
έργαζόταν... Δέν περσαν όμως λίγα λεπτά της
ώρας, κ' άκουσε ψιθύρισματα... Αυτή τό έβω...
"Άλλ' όμως τί άκουσε τώρα... Ναί, λόγια φορ-
μακερά, λόγια πού της πληγώναν τή καρδιά! Τά
λόγια πούθεν είπή ή Νικολού είχαν πάρει κυ-
κλοφορία!..

— Ό Πιέτρος είνε καλό παιδί. Είνε μάλαμα,
έλεγεν ή μία.

— Αξίζει γιά περισσότερα μαντήλια, έλεγεν ή
άλλη.

— Άμ' κ' ό Νίκος δέν πάει πίσω, τό τρα-
δοσεν ή άλλη.

— Διχσο. Αξίζει γιά χαμπρός!
Τέτοια πικρόλογα, πού σαν κεραυνοί έσπάζαν
πάνω στό κεφάλι της! Θάρρεψε πώς σπρονών-
τανε στήν Άδην και πώς ό κόσμος γλένταγε με
τή καταστροφή της!..

Σά γύρισε σπητή της, εξαπλώθηκε πάνω στό
κρεβάτι της βουθή, κέρνι... Η μάνα της τά-
χασε, δέν ήξερε τί συμβαίνει. Κ' ή δόλια πλάϊ
της προσπάθησε νά μάθη τί έχει...

Η Έλένη βαρυνάστανόταζε. Αισθανόταν τόν
έκωτό της βαρεία πληγώμενον πιστεύοντας τό
θανάτον τόν έρχομό, αυτή νά βουλώση, λόγια
νά μην άκούη, μάτια νά κλείση, τό κόσμο νά
μή βλέπη, όλα γιά πάντα!.. Τί δυστυχία λοιπόν,
τόν τρωχικό σπή!.. Τό όνομα τού κοριτσιού
γινόταν κουβέντα, ό Νίκος δέ θάθελε πειά νά τήν
κάμη γυναίκα του, στή φάμπρικα δέ μποροῦσε
νά πάη νά δουλέψη, κ' έτσι χάνοντας τήν ευτυ-
χία της, τήν υπόληψή της, κ' αυτή τή τιμή της
γιά τό κόσμο...

Μία υπαρκή όμως βαρυσφάριε τήν άξιοδάκρυτη
κατάστασι της Έλένης. Μαρτυρεί αυτή, μαρτυ-
ρει κ' αυτός ό μιά νύχτα πού βαρρε πώς όλα
τ' άγρια στοιχεία τόν άπειλούσε λέγοντας: — Χά-
νεται ένα πλάσμα, ότι μπορείς κάμει γ' αυτό.

— Άχ! μοι τόλεγε ή καλόψυχη. Φοβόμαι τά
μάτια τού κόσμου, μοι τό φωνάζει στις τρεις φο-
ρές πούλαχε νά συναντηθώμε πάνω σ' ένα χρόνο.
Έγώ όμως όχι! Έβγαζε έπιμονή. Τήν άγα-
πούσα. Ήθελα νά τή συναντή, νά της μιλή. Τού
κόσμου τά μάτια δέν τά λάδωνα όπ' αυ. Νά
τώρα. Γίνετα κουβέντα τ' όνομά της! Γιά τό
μεταξωτό μαντήλι, γιά τή τιμή της κ' έτσι
χάνει ή δυστυχία και μία ευτυχία πού της είχε
προσφέρει! Χάνει τόν Νικο! Τά λόγια τού κό-
σμου τόν έμποδίζον νά τήν πάρη! Θάρρεψε
πώς έγώ έχω μαζί της κάμει χίλια δυό!.. Άλλά
τί θά γίνη; Η Έλένη άρρωστη στό κρεβάτι!
Ό δρόμος τού θανάτου άνοιχτός! Ν' άποθάνη;
Όχι! ποτέ! Δέν τό θέλω κ' άς μ' έχει εξα-
μένα!.. Ποθώ τόν Νικο συζυγό της νά δώ!
Ναί, τήν εύτυχία της! Ότι μπορέσω θά κάμω!

Έτσι σκέφτηκε, έτσι μίλησε στήν έκωτό του
και τό προί πήρε τό δρόμο γιά τήν παρλιάν.
Έβγαζε 'καί, φωνάζε ένα λουστράκι, κάτι τού
είπε και κάπου τό έστειλε νά πάη. Αυτά τρά-
βηξε προς τόν άντερπάρκιν. Περπάτησε, έβγαζε
στό τέλος, μέχρις εκεί πού τελειώνει ή χτισμέ-
νος δρόμος μέσ' στή θάλασσα, και σ' ένα κανα-
πεδάκι, πού 'καί βρισκόταν, κάθισε.

Γαλήνη, ήρεμία στή θάλασσα πού βρέχει πλάϊ
στόν άντερπάρκιν. Η μεγάλος πέτρες πού τόν
βασιτούνε χαϊδεύονταί άπαλά στό έσκαρμα των
μικρών κυμάτων, κ' ή άρρη, ή ελάσσηρ σάν
χινόι, πού γυαλίζει στήν όψη τις άχτινες, δια-
λύεται με ένα παρατεταμένο ήχο, σγανό, πούνα
ή ήχο τού φλοίσβου τών κυμάτων π' αδιάκοπα
έσπούν.

Μονάχος κάθεται. Σκέπτεται γιά τήν ευτυχία
έκείνης. Είνε καλόκαρδος κ' έχει αίσθημα εύγε-
νικό μέσα του. Ποιεί νά πείσει τό Νικο νά μείνι
στήν άρχική του άπόφασι. Αυτό σκέπτεται και
βρίσκει ένα μέσο γιά νά έκπληρώσθ τόν άγιο
του πόθο. Ναί, θέλει νά 'ξη τό Νικο και τήν
Έλένη ζευγάρι ταιριασμένο!

Ό Νίκος έρχεται. Τό λουστράκι τόν φώναζε.
Πλησιάζει τόν Πιέτρο και συναντώνται! Η γα-
λήνη της φύσε λές και θά λύση τόν θανάτου τό
πρόβλημα, ήρεμα, γαλήνια, και θά διαλύθ σάν
τήν άφρη στού ήλιου τις άχτινες και στό φύ-
σημα τ' άνέμου καθ' έμπόδιο!

Η όμιλία άρχίζει. Ό Νίκος με προθυμία ά-
κούει τά λόγια τού Πιέτρο. Μερικές άντιρήσεις
του τις άνατρέπει. Υπερασπίζεται τήν Έλένη.
Τού λέγει πώς είνε ψεύτικα τά λόγια τού κόσμου.

Τί εἶνε μάχη; Περιγραφή τοῦ Ρώσου ἀξιωματικοῦ Κλαυδίου

Ὁ Κλαυδίου γράφει περὶ μάχης λέγει τὰ ἑξῆς χαρακτηριστικά:

«Ὁπου, λέγει, πλησιάζουν πρὸς τὸ πραγματικὸν θέατρον τῶν ἐπιχειρήσεων, κατὰ τοσοῦτον τὸ τηλεβόλον γίνεται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐπιφορὸν καὶ ὁ κρότος τοῦ καθαρῶτος» τὸ σύστημα τῶν βολίδων, εἰς ἱκανὴν ἤδη ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν ἐφεδρείων, ἀρχεται προσελκύνει τὴν προσοχὴν μας, αἱ δὲ βολίδες πύπτουσι, ἀραιαὶ μὲν, ἀλλ' ἐμπροσθεν, πλησίον ἢ ὑποθὲν μας, τρέχοντες ἐπὶ τοῦ λόφου, ἐνθα ὁ διοικητὴς τῆς πτέρυγος μετὰ τοῦ μεγάλου ἐπιτελείου· ἐκεῖ αἱ βολίδες πύπτουσι βροχηδόν, αἱ δὲ ὀρίδες ἐκρήγνυνται συνεχέστερον.

Ἐδῶ βλέπομεν παραπλεύρως σύντροφον πληρωθέντα ἀπὸ ὀβίδα, ἐκταγμένον ἐν μέσῳ μυρμηκίας ἀνδρῶν καὶ ἐνοπείας γυναικῶν ταραχῆν καὶ σύγχυσιν καὶ ἀταραχίαν. Ἀληθεῖς, αἱ σφαῖραι δὲν χωρατεύουν, ἡμεῖς δὲ οἱ ἴδιοι οἱ πρὸ ὀλίγου μεγαλυνούμενοι, νῦν ἐκ τοῦ φόβου δὲν εἴμεθα κύριοι ἐαυτῶν, ἀμβράλλομεν δὲ καὶ τὰς τοὺς ἀνδριότερους ἀπὸ ἡμᾶς. Ἀς προχωρήσωμεν πρὸς τὴν μάχην. Οἱ

Α. Σαρρῆς
ὕπολογος τοῦ Ἡπίτου

συμπλεκόμενοι κυλίνονται διὴν ἐξηγούμενον καμάτων ἐν ἀγρία μεγαλοπρεπεί τρικυμία, κατὰ στίβας δὲ βλέπομεν πύπτοντας τοὺς ἀνδρας τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς αὐταπαρνήσεως. Ἄλλοι εὐρίσκονται ἐκτὸς τῶν χειρῶν καὶ ἀσπῶντες τὰς μὲς, ἀποδίδουσι τὸ ὕστατον χαῖρε εἰς τὸ περιβάλλον, ἐκπνέοντες· ἄλλοι ἡμιγονυκλινεῖς προσπαθοῦσι ν' ἀνεγερθῶσι στηριζόμενοι ἐπὶ τῶν ὀπλων τῶν καὶ ἄλλοι ἔχοντες ἡμικλείστους τοὺς ὀφθαλμούς ἀναπαύονται μακαρίως ἐπὶ τῆς γλῶσσης ἀπαλλαγέντες ἤδη τοῦ βάρους τῆς ζωῆς, ἐνὲν περαιτέρω ἄλλοι μὲ ἡμικλείστους ὀφθαλμούς καὶ αἰμάσσον στόμα προσπαθοῦσι ἀνοικοκλινεῖς αὐτὸ νὰ προσφέρωσι διὰ τελευταίαν φορὰν τὰ ὀνόματα τῶν ἀγαπητῶν τῶν.

Καὶ ὅμως ἀκόμη αἱ πολέμιοι αὐταὶ ὑπάρξεις ἀγνοοῦσι τὴν τύχην των. Τίς οἶδεν ἂν θὰ δυνήθῃ εὐσπλαχνικῇ χεὶρ συνδεδεφῶν των νὰ ἀψῇ αὐτάς; Ἄν θὰ μεταφερθῶσι οἱ ἐπιζώντες διὰ τοῦ χειρουργείου εἰς τὰ νοσοκομεία, ἢ θὰ τοὺς ἀποτελειώσῃ κακοδύστος χεὶρ χάριν τῶν πενυχῶν των λαφύρων ἢ τέλος πάντων, ἂν θὰ μείνωσιν ἀταφροὶ, βορὰ τοῦ μαύρου κόρακος! καὶ τοῦ πυρὸς διὰ τοῦ ὁποίου εἶνε ἐπόμενον ὁ νικητὴς νὰ καύσῃ τὰ πέρει;

Ἄλλ' ὅς πλησιάζουν ἀκόμη πρὸς τὴν μάχην. Ἡ γενναίότης τοῦ διοικητοῦ εἶνε ὀνομαστή, ἐν τοῖς τὸν βλέπομεν κρυπτόμενον ὁ πισθὲν ἀμείνης πυρομαχικῶν. Ἐδῶ αἱ βολίδες πύπτουσι ὡς νηφάδες γνόφος, ὁ δὲ μυκηθὸς τῶν πυροβόλων αὐτῶν τὸν κίνδυνόν μας. Ἐντεθὲν οὐλαμὸς ἱππέων ὁδηγεῖ πρὸς τὸν διοικητὴν ὁλόκληρον δημοῖαν στρατιωτῶν, μολὶς ἀποπληθέντων καὶ συλληφθέντων ἀιχμαλώτων, ἀνατελῶν σχεδὸν πάντων καὶ προκαλούντων τὸν οἰκτον καὶ τὴν ἐπιείκειαν. Ἐκείθεν τὰ μυδραλλιοβόλα ἐξακοντίζουσι ὁμαδὸν τὰς βολίδας των, πληροῦντα τὴν ἀτμόσφαιραν ὁχληρῶν στιγμῶν καὶ στεῖροντα πανταχόθεν τὸν θάνατον.

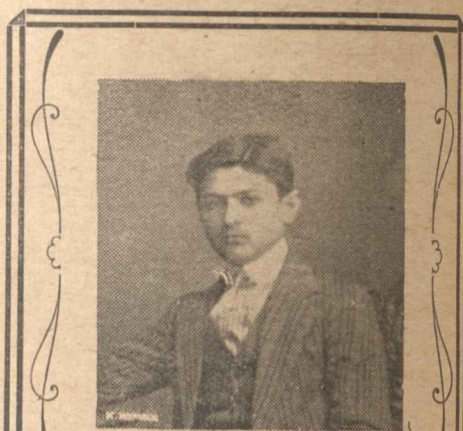
Ἀκόμη καὶ τὸ τελευταῖον βῆμα καὶ ἰδοὺ εὐρισκόμεθα εἰς τὴν γραμμὴν τῶν ἀκροβολιστῶν καὶ τῶν ἀξιοθαυμάστων καὶ ἀνεξαντλήτων βολιδόφρων μηχανῶν. Ἐδῶ ὁ ἀήρ καθίσταται ὀξὺς, ὁ δὲ ἦχος τῶν συριγμῶν τῶν παρὰ τὰ ὕψη μας διερχομένων καὶ ὁ δοῦπος τῶν εἰς τὰ σώματα ἢ τὴν γῆν ἐμπηγνυμένων

βολίδων φαίνεται ἀπαισι ὀτερος καὶ τρομακτικώτερος εἰς ἡμᾶς.

Ὁ θεατὴς ὁ εὐρισκόμενος εἰς τὴν γραμμὴν ταύτην καταλαμβάνεται ὑπὸ φόβου θανάτου ὁ σφυγμὸς τοῦ καθίσταται τρικυμώδης, αἱ σφαῖρες τοῦ διαδρόμου ἀλλήλας ταχύτερον, ἢ δὲ φαντασία του διακρίνει παραπλεύρως τὸν θάνατον καὶ δὲν σκέπτεται ἄλλο τι ἢ τὴν σωτηρίαν τῆς ζωῆς του.

Ἡ θέα τῶν ἀγωνιούντων καὶ τῶν ζητούντων βοήθειαν, μολὶς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας πληρωθέντων, ἐξ ὧν τοὺς μὲν σαρφῶναι ὁ Χάρος ἀμέσως καὶ διεκπαρεῖ διὰ τοῦ ἀκατόντου εἰς τὸν Ἀσφοδελὸν λειμῶνα, τοὺς δὲ εὐσπλαγγνοὺς νοσοκόμοι καὶ ἀνθρωποσώτῃρας λατρεῖ μεταφέρουσι διὰ τοῦ φορητοῦ χειρουργείου εἰς τὰ πλησίον νοσοκομείον, ἵνα παραδώσῃ εἰς ἀγγελοφόρους καὶ ἀγγελοφύλακας τοὺς ἀδελφούς τοῦ Ἐλέους, ὅπως ἐπιβίωσιν εἰς τοὺς ἐπιζήσαντας βάλασμον παρηγορίας πληροῖ τὴν καρδίαν καὶ τοῦ πολεμικατοῦ καὶ ψυχραιμιάτου ἀνδρὸς δεινὸν οἶκτον.

Ἐλευσίς Μετ. ΑΓΗΣΙΑΔΟΣ Ε. ΛΑΣΚΟΣ

Γεώργιος Α. Εὐθυμίου, ἐκ Σπασθῶν, τραυματισθεὶς εἰς τὴν μάχην τοῦ Δρίσκου.

Τὸ ἀεροπλάνον καὶ ὁ αὐτοκίνητος

Τὸ Ἑλληνικὸ στρατιωτικὸ ἀεροπλάνο ἐλάττωσε καὶ αὐτὸ τὴν μαριμαρηνία πλάκα τῆς ιστορίας τοῦ πολέμου μας. Νίκη, Δόξα, Θρίαμβος. Ὑστερὰ ἀπ' τὸν ἐνδοξὸν ἐκεῖνον θάνατον τοῦ Ἀλέκου Καραμανλῆ, ἡ ἀεροπορία μας μὲ καταπληκτικὴ πρόοδος ἐφθάσε σ' ἓνα σημεῖον ποῦ νὰ ἡμποροῦν οἱ ἀεροπόροι μας καλλίστα νὰ συγκριθῶν καὶ πρὸς τοὺς καλλιτέρους ἀκόμα εὐρωπαϊκούς συναδέλφους των.

Πέραν ἀκόμα ἐθεοορούσαμε σπουδαῖο καὶ εἴμεθα εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὴν ἐπιτυχίαν μῆς καὶ μόνως ἀπλῆς πτήσεως.

Σὲ διάστημα ἐνὸς χρόνου τί διαφορά! Ἐφέτος σὺν χρυσόφτερῃ πεταλούδᾳ ἀπλώνει τὰ πτερὰ του ὅπου εἶνε ἀνάγκη, μὴ στὴ Μακεδονία, μὰ στὴν Ἠπειρὸν καὶ μὴ στὴν Ἑλλάσποντον.

Ἐνα ἀπὸ τὰ παῖδιά τοῦ αἵματος, τὰ λίγα καὶ ἡρώϊκά, εἶνε καὶ ὁ Μ. Μουτούσης, ὑπολογιστὴς τοῦ μηχανικοῦ, νεώτατος, μολὶς 26 ἐτῶν.

Ὅταν ἡ κυβερνήσις πρὸ ἐνὸς περὶπου ἔτους ἐξήγησεν ἀξιωματικῶς διὰ νὰ τοὺς ἀποστείλῃ πρὸς σπουδὴν τῆς ἀεροπορίας, πρῶτος ὁ Μουτούσης υπέρβαλεν αἰτήσεις, ἡ ὁποία ἐγένεεν ἀμέσως δεκτή.

Μολὶς ἐκρηγύθη ἡ ἐπιστράτευσις, ἀνεκλήθη ὁ Ἑλλην ἀεροπόρος καὶ εὐθὺς ἤρχισε νὰ παρέχῃ τὴν πολυτιμὴν του ὑπηρεσίαν μὲ τὸ ἀε-

Ὁ ἀεροπόρος κ. Μ. Μουτούσης

ροπλάνον του εἰς τὸν Μακεδονικὸν στρατόν.

Μετὰ τὸν ἐνδοξόν τοῦτον ἀγῶνα ὁ Μουτούσης ἐπῆγε στὴν Ἠπειρὸν καὶ ἔκαμε θαυμασίως κατοπτεύσεις τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοῦ, ἀεροπορῶν ὑπεράνω τῶν Ἰωαννίνων, ἐνθ' οἱ τοῖχοι τὸν ἐξαίρετίζον μὲ σφαῖρας καὶ ὀβίδες.

Καὶ τὴν ἀεροπορίαν ἐδόξασθη καὶ ἐθαυμάσθη καὶ παρ' αὐτῶν ἀκόμα τῶν Ἑλλήνων διὰ τὴν ὑπεράνω τῶν Λαβανελίων τοκμηρῶν του καὶ ἀποτελεσματικῇ πτήσιν.

Ἡ Ἑλλάς δικαίως πρέπει νὰ καυχῆται διὰ τοιοῦτους ἥρωας.

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς ἐπαναστάσεως πέρασαν 100 περὶπου χρόνια ἡσυχία καὶ ἀσφάλειαν μόνον μὲ τὸν θαυμασμὸν πρὸς τοὺς γενναίους πολεμιστὰς τοῦ 21.

Στὸ θαυμασμὸν αὐτὸ σήμερον χωρὶς νὰ θέμε βάλαμ τελεία καὶ μὲ υπερηφάνεια ἀντιφάσκει τοὺς καινοεργίους ἥρωας, ἀπογόνους ἐνδόξων προγόνων.

ΦΙΟΡΗΣ

Εἰς τὴν 5ην σελίδα

Ντάμα Μασκοῦν

ΜΕΓΑΛΟΙ ΜΟΥΣΙΚΟΙ

Ο ΣΥΜΦΩΝΙΣΤΑΣ ΧΑΪΔΝ

Πῶς ἔζησε.—Ἐπεισόδια τοῦ βίου του.—Τί μεράρι του συνδέσει

Μετωνομάσθη «πατὴρ τῆς συμφωνίας» εἰς τὴν μουσικὴν ἱστορίαν, φαίνεται ὡς προάγγελος τοῦ Μπετόβεν, ὁ ὁποῖος πολλὰ τοῦ ὀφείλει. Ἰδοὺ ἐνὸς δοξαμένου τίτλος διὰ νὰ τὸν καταστήρῃ ἀθάνατον. Ἀλλ' ὁ Χαΐδν ἀξίζει μὲ τὴν ὑψηλότεραν προσωπικὴν του ἀξίαν. Εἶναι ἕως ἀπὸ τῶν ἡρώων τῆς μουσικῆς, εἰς ἑκ τῶν μεγαλειότατον παραδειγμάτων.

Ὁ Ἰωσήφ Χαΐδν ἐγεννήθη τὴν 30ὴν Μαρίου 1732 (εἰς Ροχρό, Αὐστρία) εἰναι ἕνας ἀπὸ τοὺς σπανιότατους καὶ θαυμαστοτέρους καλλιτεχνικοὺς χαρακτήρας, Προικισμένους μὲ μίαν ἱσχυρὰν μεγαλοφυίαν ἀπὸ ἐκείνης τῆς ὁποίας ἡ φύσις φαίνεται, ὅτι, μόνον εἰς τὰ τέκνα τῶν λαῶν παραγορεῖ, ὁ Ἰωσήφ Χαΐδν ὑλὸς ἐνὸς ἀμειστοῦ τοῦ χωρίου, ἔδωκε ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας ἀποδείξει τῆς μουσικῆς του κατασκευῆς. Σιωπῶντες μὲ ρυθμικὰ νύκματα τὰ ὁποῖα οἱ γονεῖς του συνέψαλλον ἐν ὄρει ἀναπαύσεως.

Ἀπὸ παιδικὰ ἔλαβε τὰς πρώτας συμβουλὰς ἀπὸ ἑνα συγγενῆ του, Φράνζ ὀνόματι ἀπλοῦς παιδαγωγὸς ἀλλὰ ἀριστὸς μουσικὸς. Ἀργότερα, ὁ διευθυντὴς τῆς χορωδίας τῆς ἐκκλησίας Ρέτερ τὸν ὡδήγησε εἰς τὴν Βιέννην ὅπου ὁ Ἰωσήφ Χαΐδν ἐγένετο πρῶτος ὁδονόμος εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ αἰγίου Στεφάνου. Οἱ γονεῖς του ἔπειτα τὸν ἠμπαδίσαν νὰ μάλλῃ καὶ εἶσι ὁ Χαΐδν ἔγασε τὴν φωνὴν του. Κατὰ τὰ ἔτη κατὰ τὰ ὁποῖα ἐμάλλε εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ αἰγίου Στεφάνου, ὁ νέος Χαΐδν ἐμελέσσει μετὰ μανίας τὸ βιολί, τὸ πιάνο καὶ τὸ ἄσμα. Δέκα ἔως δώδεκα ὥρας ἐργάζετο καθημερινῶς ἐκτὸς τοῦ ὅρου τῶν ὁποίων ἀπέριονε εἰς τὴν ἐκκλησίαν διὰ νὰ μάλλῃ ἐδοκίμαζε δὲ συχνὰ καὶ τὴν οὐκείνην. Ὅταν ἡλικιώθῃ, ὁ ἀδελφὸς του Μιχαήλ, κληθεὶς εἰς Βιέννην διὰ νὰ τὸν μεταθέσῃ ὡς ὁδονόμον πρῶτον, ὁ Ἰωσήφ Χαΐδν ἐστεργήθῃ αἰφνιδίως τὴν θέσιν του καὶ ἠραγασθῇ διὰ νὰ κερδίῃ τὴν ζωὴν του, νὰ δίδῃ μαθήματα. Ἡ ἀνάγκη τὸν ἔκαμε ὥστε νὰ οἰκονομῇ τὰ ἀναγκαῖα χρήματα πρὸς ἀγορὰν μουσικῶν βιβλίων. Κατόπιν ἐλγε τὴν τύχην νὰ ἐνοικιάσῃ μερὸν τὴν δωματίον εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ὁποίαν τὸν ὁποῖον κατοικοῦσε ὁ γέρον ἱταλὸς διδάσκαλος Πορπόρα. Ὁ Χαΐδν, προσφερθεὶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του καὶ σιγά, σιγά, συνόδους εἰς τὴν μουσικὴν, γραμματεὺς καὶ σχεδὸν δαλμαπόλος (δωρεάν!) κατόρθωσε νὰ ἡμερώσῃ τὸν αὐτὸν Πορπόρα ὁ ὁποῖος τὸν ἔδωκε καὶ συμβουλὰς καὶ μάλιστα τὸν παροῦσας εἰς μερικούς φίλους του, μετὰ τῶν ὁποίων, ὁ Κλοὺν καὶ ὁ Κόρνερ πρεσβεύτης τῆς Βενετίας ὁ ὁποῖος καὶ ἐβόηθησε κάμποσον καιρὸν, τὸν Χαΐδν. Ἡ γενναῖα αὐτὴ ὀλίγον ἐκράτησε, ἀνεῖ ἀμφοβολίας, διότι ὁ νέος διδάσκαλος ἠδὲν ἔφησε καὶ ὀφείλει τὴν ὑγίαν του εἰς τὴν μεγαλοφυίαν ἐνὸς χρηστοῦ κυρῆ Κέλλερ, ὁ ὁποῖος τὸν ἐφιλοξένησε. Μετ' ὀλίγον προσκλήθει ἀπὸ τὴν Πριγκίπισσαν Ἐστεργάζου, ὁ Χαΐδν ἐγένετο διδάσκαλος τῆς ἐκκλησίας των καὶ ἐλγε τότε ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν του μικρὰν ὁρχήστραν ἀπὸ τριῶν καὶ μουσικῶν καὶ μερικῶν γυναικῶν ἡ ὁποία τοῦ ἐχορηγείετο πολὺ διότι μὲ αὐτὴν ἐξετέλεσε πολλὰς ἀπὸ τὰς συμφωνίας του. Ὁ Χαΐδν ἦτο, φυσικῶς, πολὺ εὐτυχὴς ἀπὸ τὴν θέσιν του καὶ δὲν ἐπωφελεῖτο παρὰ εἰς τὸ νὰ ἐργάζεται μετὰ μανίας καὶ ἐζήτει νὰ φαίῃ εἰς κάθε εὐκαιρίαν χρήσιμος εἰς τοὺς συμπατριώτας του. Ἀγαποῦσε τοὺς μουσικοὺς τῆς ὁρχήστρας του καὶ αὐτοὶ τὸν ἀγαποῦσαν ἐπίσης, διότι ἂν καὶ ὀλίγον τραχὺς, ἦτο εὐθύμιος, μετριοφρων καὶ καλός.

Λιγούνηται ὅτι, ὁ Πρίγκηψ Ἐστεργάζου ὅταν ἐλγε ἀπορασίῃ τὴν διάνυσιν τῆς ὁρχήστρας του, ὁ Χαΐδν ὑπερῆσσε τοὺς μουσικοὺς του. Συνέθεσε μίαν συμφωνίαν τῆς ὁποίας τὸ «ριβάλ» ἤρχιζε μὲ ἓνα «πολὺ δυνατὸ» ft καὶ εἰς τὸ ὁποῖον τελειώνοντας ὁ καθένας τὸν ρόλον του ἔπαινε τοὺς καπέλλο του, ἔχαιρετοῦσε καὶ ἔβρισκε. Ὅταν ὁ τελευταῖος ἔκαμε τὴν ὑπόκλισιν του, ὁ Πρίγκηψ Ἀντόνιος Ἐστεργάζου δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ τὰ γέλια καὶ εἶσι δὲν διελθὴν ἡ χορηγία. Ὁ Χαΐδν ἔσωσε τοὺς γέροντας μουσικοὺς του. Θὰ ἴδωμεν κατωτέρω τὸν σημαντικὸν ἀντικείμεν τῶν ἐργων του τὰ ὁποῖα ὁ Χαΐδν γράφει εἰς τὴν «ἐκκλησίαν» ἀσφάλειαν πρὸς τοὺς ἐπαινετοὺς ἢ θεοὺς του εἰς τοὺς πρίγκηπας Ἐστεργάζου, ἠδυνήθη νὰ συνθέσῃ. Ὅταν τὸ 1790 ὁ πρίγκηψ Ἀντόνιος δι-

ἔλνε ὁριστικῶς τὴν ὁρχήστραν του, δὲν ἔπαυσε νὰ πληροῖν τοὺς μισθοὺς τοῦ Χαΐδν, αὐτὸς δὲ ἐπωφελοῦμενος τῆς διακοπῆς του ἐπεχείρησε ταξείδιον εἰς Ἀγγλίαν μετὰ τοῦ βιολιστοῦ Σαλομόν, ὁργανιστοῦ μεγάλων συναυλιῶν. Ὁ Χαΐδν ἦλθε εἰς Λονδὸν ὅπου κατὰ τὴν «ση-ζον» διηύθυνε πολλὰς συμφωνίας μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας, ἡ ὁποία ἔλαβε μετ' ὀλίγον τὰς διαστάσεις ἐνὸς θριάμβου. Τὰ ὑψηλότερα πρόσωπα τὸ εἶχον τιμὴν νὰ δέχωνται τὸν διδάσκαλον κατὰ τὰ διαλλεμματα τῶν «σηζον» τῶν συναυλιῶν. Τέλος ὁ Χαΐδν μετὰ διετὴ διαμονὴν ἐν Ἀγγλίᾳ (1790 ἔως 1792) ἐγύρσει γὰρ δευτέρᾳ φορὰ εἰς τὴν Ἀγγλίαν (1794 ἔως 1795) καὶ καθὼς τὴν πρώτην φορὰν «ὑπερπληρώθη τιμῶν καὶ δόξης». Τόση ἦτο ἡ φήμη του ὥστε τοῦ ἔτυχε καὶ ἓνα ἀστεῖον ἐπεισόδιον. Εἰσελθὼν εἰς ἓναν πωλητὴν μουσικῆς, ὁ Χαΐδν, εἶδε νὰ τοῦ προσφέρουν ἀπὸ τὰ ἔργα του. Ἐννοί-

Ὁ Χαΐδν

σας ὅτι ὁ πωλητὴς δὲν τὸν γνωρίζῃ ἀπεφάσισε νὰ τὸν ἐμπαίξῃ.

— Ὡχ! λέγει, δὲν ξέρω τί νὰ γάρω τὰς συνδέσεις αὐτοῦ τοῦ διδασκάλου!

— Πῶς τοῦτο κύριε ἐπαναλέγει ὁ πωλητὴς ταραχθεὶς, ὁ Χαΐδν εἶναι ὁ μεγαλειότερος ἀνθρώπος τοῦ αἰῶνος μας.

Δὲν μὲ ἐνδιαφέρει, κύριε, ἔχει ἀκόμη νὰ μάθῃ... πολλά!

— Τί λοιπὸν παρακαλῶ;

— Ὅλιγον ἐνδιαφέρει αὐτό, ἀλλὰ δὲν ἔχω καμμίαν ἀνάγκην τῶν ἐργων του. Παρακαλῶ δεῖξάτε μου συνδέσεις κάποιου ἄλλου.

— Ὅχι κύριε! δὲν θὰ σᾶς δώσω τίποτε, ἐπαναλέγει ὁ πωλητὴς ἔξω φρενῶν ἀπὸ τὸ ὕψος του, δὲν ἔχω μουσικὴν «γὰ ἓνα γαϊδούρι σὺν καὶ σᾶς!»

Ὁ Χαΐδν ἐξῆλθε γελώντας, ἀλλὰ εἰς τὴν θύραν συναντᾷ ἓνα φίλον του.

— Αἱ! καλὴμέρα, ἀγαπητὲ Χαΐδν!

Ὁ πωλητὴς ἐξεπλάγη.

— Χαΐδν!... ἀλλ' ὁ κύριος αὐτὸς εἶπε τὰ αἰσχιστά ἐναντίον τῆς μουσικῆς τοῦ Χαΐδν!

— Μὴν ἐκπλήττεσαι. Ὁμιλοῦσε γὰρ τὴν διὰ του, ἀπαντᾷ ὁ φίλος τοῦ Χαΐδν γελώντας μετὰ χαρῶν.

Αἱ μικραὶ αὐταὶ πονηρίαι δὲν ἠμπαδίζαν τὸν Χαΐδν, νὰ εἶνε τὸ «εἰδωλόν» τοῦ ἀγγλικῆς λαοῦ. Κατὰ τὴν πόρτην του διαμονὴν ἐν Ἀγγλίᾳ προεβίβάσθη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ «διδασκαλοῦ τῆς μουσικῆς» ὑπὸ τὸν ἐν Ὁξφόρδῃ Πανεπιστημίῳ (1791) καὶ κατὰ τὴν ἐπαύσατον του εἰς Αὐστρίαν ἐβεβαίωθη ὅτι ἡ πόλις δὲν τὸν ἐλησμόνη. Ὁ κύριος Ἀράχ ἀνέγειρεν ἀνδριάντα εἰς τὸν Χαΐδν εἰς τὴν πόλιν του ἐγεννήθη, εἰς τὸ Ροχρό (1794). Ὁ διδάσκαλος

λοιπὸν (τιμὴ σπανία εἰς τὴν ἐποχὴν του) εἶδε ζωντανὸς τὸ ἀγαθὸν του. Εἰς τὴν Αὐστρίαν ἐνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τῆς νέας ὁρχήστρας τοῦ Νικολάου Ἐστεργάζου. Ὁ διδάσκαλος ἠγάπησε τὸν κολοφῶνα τῆς δόξης καὶ τῆς μεγαλοφυΐας του. Πολὺ ἐκτιμώμενος καὶ ἀγαπώμενος ὑπὸ τῶν προστατῶν του ὁ Χαΐδν θὰ ἀτήλωνε ἀνάμικτην εὐτυχίαν ἐάν ὁ γάμος, τὸν ὁποῖον (ἔως ἀπὸ εὐγνωμοσύνης) εἶσθαι μὲ τὴν θυγατέρα τοῦ πρώην προστάτου Κέλλερ, δὲν τὴν ἐσχίασε κάποτε. Ἐν τούτοις κατὰ τὰ τεσσαράκοντα ἔτη, τὰ ὁποῖα ἐκράτησε ἡ ἀνάγκη αὐτὴ ἐνός, ὁ Χαΐδν ὑπέμεινε τὸν ζυγὸν μὲ ὑπομονήν. Ἐνα ἀπὸ τὰ περσιότερα χαρακτηριστικά τοῦ καλοῦ τούτου χαρακτήρος ἦτο ἡ ἀγαθὴ, τὴν ὁποίαν εἶρερε γὰρ τὸν Μόσαρτ, ὁ ὁποῖος πολλὰκις ἐκάλεσε τὸν Χαΐδν «γαμπρὸν καὶ καλὸν πατέρα του». Τὸ ἐνθὺμιον τῆς βαθείας αὐτῆς φιλίας δὲν ἡλιτάνθη ἀπὸ τὸν καιρὸν, καὶ ἀργότερον, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ φίλου του, ὁ Χαΐδν ἔκαλε ἀκούωντας τὸ ὄνομα ἐκεῖνου ποτὶ τῶν ἡγέτων καὶ ἐθαύμασε.

Πῶς λοιπὸν νὰ ἐκπλαγῇ κανεὶς ὅτι ὁ Χαΐδν χάρις εἰς τὴν θαυμασίαν μουσικὴν κατασκευὴν του, ἐξ ἄλλου δὲ περσομισμοῦ μετὰ σπανίαν θέλησιν ἠδυνήθη νὰ συνθέσῃ ἀναμφοβήτητα ἀριστουργήματα; Ἀναγκαζόμενος ὑπὸ τῆς ἀνάγκης, ἔχον δὲ ὀλίγας φροντίδας, ἀφροῦ παιδιὰ δὲν ἀπέκτησε, ὁ Χαΐδν ἀπέφασκε διὰς τὰς δυνάμεις του εἰς τὴν ἐργασίαν. Συνέθεσε περὶπου 120 συμφωνίας καὶ προεισαγωγὰς (ouvertures).

Ὁ μέγας αὐτοῦ διδάσκαλος ἐλγεν ἐπὶ τῆς ἐξελίξεως τῆς πολυφωνικῆς ὁργανικῆς ἐπιστήμης ἐπέστηεν ἀξιοσημείωτον καὶ πολὺ σωτήριον, δηλαδὴ ὑπερῆσε τολμηρὸς νεωτεριστής, ἀλλὰ συγχρόνως ἀνθρώπος φιλοκάλος, γνωρίζων νὰ ἐνώσῃ τὴν ἐπιστήμην τῆς μορφῆς «τὴν μουσικὴν τέχνην» μὲ τὴν πωτοτυπία των ἰδεῶν καὶ τῆς εὐφυΐας.

Ὁ μέγας αὐτοῦ ἄνθρωπος ἐξησθενημένος ἀπὸ τὴν ἡλικίαν ἀπέθανε, ὡς λέγουσι, τὴν 31ην Μαΐου 1809 ἀπὸ τὴν λύπην ποῦ τοῦ ἐπροξένησε ἡ εἰσδοξὸς τῶν Γαλλικῶν στρατευμάτων εἰς τὴν Βιέννην καὶ ἡ παρόδους ἀναφέρει ὅτι ἀπέθανεν ἀπὸ πρῶτον ἐνθαλῆν τὸν θύμον ποῦ συνέθεσε πρὸς τιμὴν τοῦ βασιλέως του καὶ τῆς πατρίδος του.

Ἡ κηδεὶα του ἐγένεεν ἀπλή κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν του, λέγουσι μάλιστα ὅτι συνέγραψε διὰ τὸν ἑαυτὸν του ἐπιτάφιον:

Veni, scripti, vixi, ἐννοῶν ὅτι ἦσας ἀπλοῦς καὶ μετριοφρων, ὁ Χαΐδν ἐλγε φυσικῶς συνειδητὸν τῆς θαυμασίας μεγαλοφυΐας του.

Ὁ Ἰωσήφ Χαΐδν ἐλγε πολλοὺς μαθητὰς, μετὰ τῶν ὁποίων, τὸν Γ. Πάβελ, μέγαν μουσικὸν συνθέτην, καὶ τὸν μέγαν διδάσκαλον Μπετόβεν.

≡≡≡ ΝΕΚΡΟΙ ΚΑΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΙ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ≡≡≡

Παν. Ι. Νικολόπουλος, λοχίας του 3ου λόχου
8ου πεζ. Συντάγματος, πεσών κατά την επί-
θεσιν του Αγίου Νικολάου εν Ήπειρῳ.

Παν. Αἰθανός, ἐκ Μεσολογγίου,
πεσών εἰς Κορυτσάν

Ἀθ. Καπετάνιος, δεκανεύς, ἐκ Τζουμέρκων,
πεσών ἐν Μπιζανίῳ

Διον. Καντιάνης, ἐκ Πύλου,
τραυματισθείς εἰς Σόροβις

Αἰμίλ. Δάλμιρ, ἀνθυπασπιστής τοῦ 8ου πεζ.
συντάγμ. τραυματισθείς εἰς Μανωλιάσσαν

Γεώργιος Ν. Μεταξάς, ἐκ Φαλήρου,
πεσών ἐν Μπιζανίῳ

Ι. Χ. Σεμερτζάκης, Κρής, τραυματισθείς ἐν
Μπιζανίῳ, ἀπέθανεν ἐν Ἡρακλείῳ.

Ἱερεμίας Ν. Ἰωάννης, λοχίας,
τραυματισθείς ἐν Μπιζανίῳ.

Μιχ. Σ. Κουταλάς, ἐκ Ρεθύμνης,
τραυματισθείς ἐν Μπιζανίῳ.